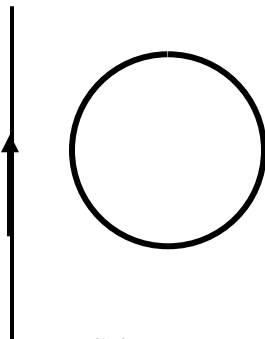
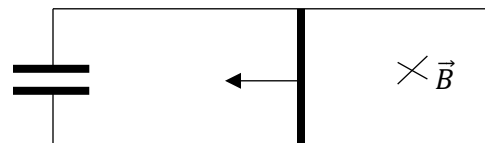

- ვერტიკალურად მიმართულ B ინდუქციის მაგნიტურ ველში ორ გამტარ ძაფზე დაკიდებულია ρ სიმკვრივის გამტარი, რომელშიც გადის I დენი. ძაფები ვერტიკალიდან გადახრილია α კუთხით. იპოვეთ გამტარის განივკვეთის ფართობი.
- 3 მ სიგრძის დენიანი გამტარი სიგრძის $1/3$ -ზე მოხრილია 90° -იანი კუთხით და მოთავსებულია გამტარის სიბრტყის მართობულ $0,5$ ტლ ინდუქციის მაგნიტურ ველში. გამტარში გადის $1,5$ ა დენი. იპოვეთ ღეროზე მოქმედი ამპერის ძლა.
- a გვერდის მქონე ტოლგვერდა სამკუთხედის წვეროებში მოთავსებულია სამი გრძელი პარალელური გამტარი, რომლებშიც გადის I , I და $2I$ დენი. იპოვეთ მაგნიტური ველის ინდუქცია $2I$ დენიანი გამტარის მოპირდაპირე გვერდის შუა წერტილში.
- სწორი დენიანი გამტარი, რომელშიც გადის I დენი, და R რადიუსის წრიული დენიანი გამტარი ერთ სიბრტყეშია. წრის ცენტრიდან სწორ დენიან გამტარამდე მანძილი არის $L > R$. იპოვეთ წრიულ კონტურში დენის რა მიმართულებისა და მნიშვნელობის დროს იქნება მაგნიტური ინდუქციის ვექტორის მოდული წრეწირის ცენტრში ნულის ტოლი.
- a გვერდის მქონე კვადრატული ჩარჩო მოთავსებულია მაგნიტურ ველში, რომელიც ჩარჩოს სიბრტყესთან ადგენს 30° -იან კუთხეს. იპოვეთ ჩარჩოში გამავალი დენი, თუ მაგნიტური ველი იცვლება $B = B_0 + bt$ კანონით, სადაც B_0 , b - მუდმივებია, ხოლო t - დრო. ჩარჩოს წინაღობა არის R .
- R რადიუსის წრიული გამტარი მოთავსებულია B ინდუქციის მაგნიტური ველის მართობულად. რა მუხტი გაივლის გამტარის განივკვეთში, თუ მას მოვაბრუნებთ 60° -იანი კუთხით ინდუქციის ვექტორის მართობული ღერძის მიმართ. გამტარის წინააღობაა r .
- 2 ჰნ ინდუქციურობის კოჭაში გამავალი დენის ძალის ორჯერ გაზრდით მაგნიტური ველი ენერგია გაიზარდა 10 ჯ-ით. იპოვეთ დენის ძალის და ენერგიის საწყისი მნიშვნელობები.
- 4 ნფ ტევადობის კონდენსატორი მიერთებულია 2 მ სიგრძის გამტართან, რომელიც $0,5$ ტლ ინდუქციის ერთგვაროვან მაგნიტურ ველშია მოთავსებული. მაგნიტური ინდუქციის წირები ნახაზის სიბრტყის მართობულია (ნახ. 2). რა მუხტი დაგროვდება კონდენსატორზე, თუ გამტარს მუდმივი 10 მ/წმ სიჩქარით ვამოძრავებთ? მიუთითეთ კონდენსატორის ფირფიტების მუხტების ნიშანები.

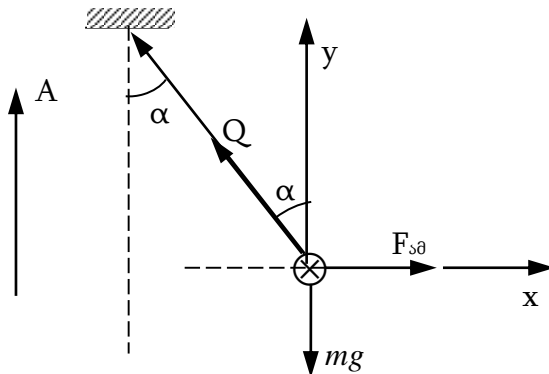
ნახ. 1

ნახ. 2

XI კლასი ფიზიკა
სადირექციო წერა
2023 წელი 8 ნოემბერი
შეფასების სქემა

1.

წონასწორობის პირობა

$$\vec{Q} + m\vec{g} + \vec{F} = 0 \quad (1 \text{ ქულა})$$

ვაგეგმილებთ ღერძებზე

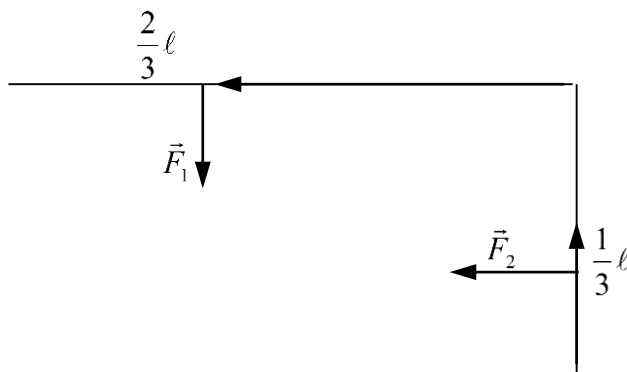
$$Q \sin \alpha = F_{sa} \quad F_{sa} = BI\ell \quad (1 \text{ ქულა})$$

$$Q \cos \alpha = mg$$

$$\operatorname{tg} \alpha = \frac{BI\ell}{mg} \quad 1 \text{ ქულა} \quad m = \rho S \ell \quad (1 \text{ ქულა})$$

$$\operatorname{tg} \alpha = \frac{BI\ell}{\rho S \ell g} \quad S = \frac{BI}{\rho g \operatorname{tg} \alpha} \quad (1 \text{ ქულა})$$

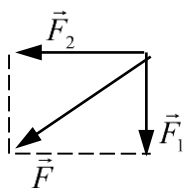
2.

F_1 და F_2 ძალების გამოსახვა მარცხენა ხელის წესით 1 ქულა.

$$F_1 = BI \frac{2}{3} \ell \quad F_2 = BI \frac{1}{3} \ell$$

(1 ქულა)

$$F = \sqrt{F_1^2 + F_2^2}$$

$$F_1 = 0,5 \cdot 1,5 \cdot 2 = 1,56$$

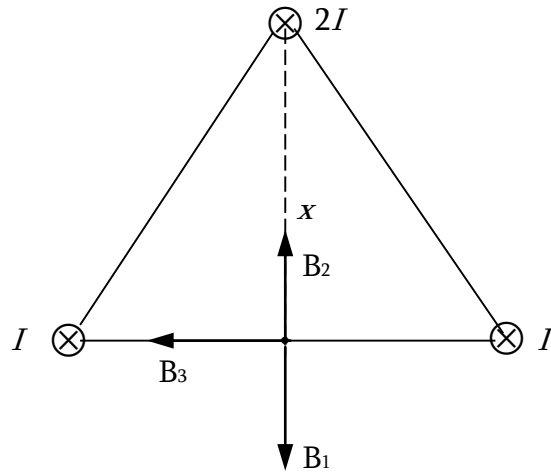
$$F_2 = 0,5 \cdot 1,5 \cdot 1 = 0,756$$

(1 ქულა)

$$F = 1,676$$

ნახაზი (1 ქულა)

3.

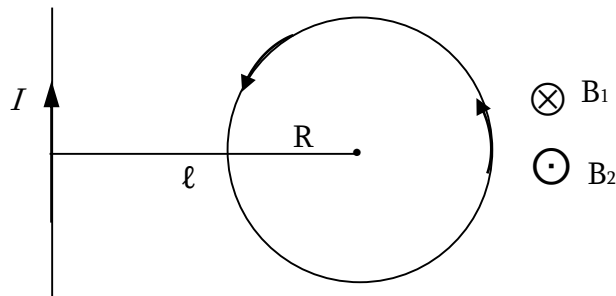

ნახაზი (1 ქულა) B ინდუქციების გამოსახვა მარჯვენა ხელის წესით (1 ქულა)

$$\vec{B} = \vec{B}_1 + \vec{B}_2 + \vec{B}_3 \quad (1 \text{ ქულა}) \quad B_1 = B_2 \quad B = B_3 \quad (1 \text{ ქულა})$$

$$B = B_3 = K \frac{2I}{X} = K \frac{4I}{a\sqrt{3}} \quad (1 \text{ ქულა}), \text{ სადაც } X = \frac{a\sqrt{3}}{2}$$

4.

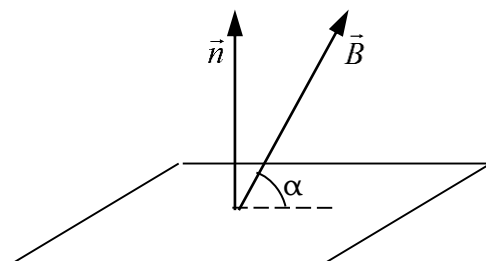
I დენის მიერ შექმნილი B_1 ინდუქციის გამოსახვა - (1 ქულა). წრიული გამტარის B_2 ინდუქცია B_1 -ის საწინააღმდეგოა, რადგან $B=0$ - (1 ქულა)

ნახაზი (1 ქულა)

დენის მიმართულება მარჯვენა ხელის წესით საათის ისრის საპირისპირო (1 ქულა)

$$B_1 = B_2 \quad \mu_0 \frac{I}{2\pi\ell} = \mu_0 \frac{I_1}{2R} \quad (1 \text{ ქულა}), \text{ საიდანაც } I_1 = \frac{IR}{\pi\ell}$$

5.

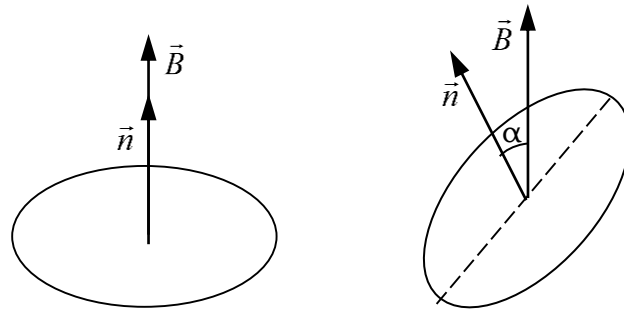
$$\Delta\Phi = \Delta B \cdot S = \Delta B \cdot a^2 \quad (1 \text{ ჯულა})$$

$$\Delta B = B - B_o = b\Delta t \quad (1 \text{ ჯულა})$$

$$I = \frac{\varepsilon_1}{R} \quad (1 \text{ ჯულა}) \quad \varepsilon_1 = \frac{\Delta\Phi}{\Delta t} = ba^2 \sin \alpha \quad (1 \text{ ჯულა})$$

$$I = \frac{ba^2 \sin \alpha}{R} = \frac{ba^2}{2R} \quad (1 \text{ ჯულა})$$

6.

$$\text{ნახ. (1 ჯულა)} \quad |\Delta\Phi| = |\Phi_2 - \Phi_1| \quad (1 \text{ ჯულა})$$

$$\Phi_1 = BS, \quad \Phi_2 = BS \cos \alpha = \frac{BS}{2} \quad (1 \text{ ჯულა})$$

$$\varepsilon_1 = \frac{|\Delta\Phi|}{\Delta t} = \frac{BS}{2\Delta t} = \frac{B\pi R^2}{2\Delta t} \quad (1 \text{ ჯულა})$$

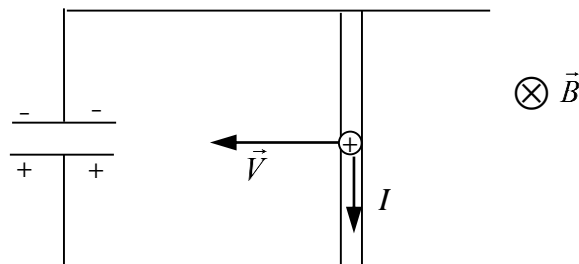
$$q = I\Delta t = \frac{\varepsilon_1}{r} \Delta t = \frac{B\pi R^2}{2r} \quad (1 \text{ ჯულა})$$

$$7. W_1 = \frac{LI_1^2}{2} \quad (1 \text{ ჯულა}) \quad W_1 = \frac{LI_2^2}{2} = \frac{4LI_1^2}{2} = 2LI_1^2 \quad (1 \text{ ჯულა})$$

$$\Delta W = W_2 - W_1 = \frac{3LI_1^2}{2} \quad (1 \text{ ჯულა}) \quad W_1 = \frac{\Delta W}{3} = \frac{10}{3} \quad (1 \text{ ჯულა})$$

$$I_1 = \sqrt{\frac{2\Delta W}{3L}} = \sqrt{\frac{10}{3}} \quad (1 \text{ ჯულა})$$

8.

დენის მიმართულება, შემონაფენებზე მუხტების ნიშანი (1 ქულა)

$$U = \varepsilon = BV\ell \text{ (1 ქულა)}$$

$$q = CU \text{ (1 ქულა)}$$

$$q = CBV\ell \text{ (1 ქულა)}$$

$$q = 4 \cdot 10^{-9} \cdot 0,5 \cdot 10 \cdot 2 = 4 \cdot 10^{-8} \text{ კ (1 ქულა)}$$